

véti hétre magamat okvetetlen kötelezem. Addig is, míg a fönt nevezett summa kezéhez adatik, zálogban marad nála két pár fehér ruhám, két lajblim, egy trikó, egy pár csizma, egy törűköző, egy aranyos rámaju kis tükör, melyeknek hozzám való szállítását a fönt nevezett asszonyság magára vállalja. Ezekre magamat kötelezem. Kecskeméten, április 7. napján, 1843. — Petőfi Sándor, színész.»

*

Kecskeméten összesen tíz verset írt.

Pozsonyban is megfordult a társulat. Itt nagy nyomorban élt, szerepet nem kapott, másolási munkákból tengődött. Állandó lakása sem volt, mert az országgyűlések tartama alatt borsós árakat kértek a lakásadók, tehát úgy segített a helyzetén, hogy a színházi öltözőben rendezkedett be. Ekkor mondta, hogy: »Ezek a színészek meg az oláhigányok a legszabadabb emberek Magyarországon.« Később színészismerősei meghívását vette igénybe. Üres idejét ekkor is verselgetésre használta fel. Pozsonyban majdnem német színészé lett, de Pokorny színigazgató az ajánlkozását visszautasította, mert Petőfi magyaros kifejezéssel beszélt a német nyelvet. Egyszer aztán megúnta a nyomorgást, felment Pestre és Vahot Imre meghívására elfogadta a »Pesti Divatlap« szerkesztését. Vahot igen érdekesen írja le a költő-színész érkezését: »Egyszer csak egy mogorva, de jelentős, lelkesarcú fiatalember toppan a szobámba, borzas hajjal, világos-színű vagy inkább színehagyott kabát- és nadrágban s magastetejű fehér kalappal. Igazi vándor bolygó-lélek, a viszontagságos, hányttvetett kalandoros élet sajátos bélyegével, éppen mint egy felhőből cseppent garaboncsás deák«...

E szerint segédszerkesztő lett Petőfi, amit egy gyönyörű versben is megénekelt. Címe: »Búcsú a színészélettől:«

Adom tudtára mindazoknak,
Kiket tán sorsom érdekel,
Hogy tiszta látkörét jövőmnek
Sötét, nehéz köd lepte el.
Eddig Thália papja voltam,
Most szerkesztő-segéd leszek,
Isten veled, regényes élet,
Kalandok, Isten veletek!

Szép élet a színészi élet,
Ki megpróbálta: tudja jól,
Bár ellene a balítélet
Vak órájának nyelve szól.
Hogy én lelépek a színpadról,
Szívem nagyon, nagyon beteg,
Isten veled, regényes élet,
Kalandok, Isten veletek!

Igaz, hogy ottan a rózsának
Sokkal nagyobb tövise van;
De oly rózsákat, mint ott nőnek,
Máshol keresni hasztalan.
Mindezt szívemben igazolják
Két évi emlékezetek,
Isten veled, regényes élet,
Kalandok, Isten veletek!

Mert nem lesz nekem már kalandom,
Pedig e nélkül e világ
Előttem untató, kietlen,
Egyalaku nagy pusztaság.
Ki egy országot átfuték, most
Egy kis szobában ülhettek,
Isten veled, regényes élet,
Kalandok, Isten veletek!

De sorsom egykor még azt mondja,
Ha majd rám megbékülve néz:
»Eredj, ahonnan száműzélék,
Légy, a mi voltál, légy színész!«
Hát addig is, míg újra elzárt
Menyországomba léphetek,
Isten veled, regényes élet,
Kalandok, Isten veletek!«...

A szerkesztésért jó magyaros kosztot, szállást és havi 15 frtot kapott és ezenkívül minden versét külön díjazták. De nyughatatlan természetével nem bírt. Megint csak elment vándorszínésznek. Egy hétig Debrecenben játszott, majd megjárta Diószeget, Székelyhidat. Éhesen, lesóványodva, nyomorúságosan került vissza Debrecenbe, kölcsön kellett kérnie, ha enni akart. Aztán megint nekivágott a falvaknak télvíz idején, mint vándorszínész.

Nem is bírta a szervezete, tifuszba esett. Mikor felépült, vékony nyári ruhában, megint elment gyalog Debrecenbe. Itt már olyan kétségbeesett állapotban volt, hogy Pákh Albert enni adott neki és lakni is meghívta magához. De ő nem akart terhére lenni, egy Fogas Józsefné nevű színházi jegyszédőnőnél bérelt la-